REMISSVAR

Datum

2026-10-26

Sametingets diarienummer

2026-790

Till

Region Västerbotten

regionalutveckling@regionvasterbotten.se

Remissvar avseende regional strategi 2027-2030 ”Tillsammans för en hållbar besöksnäring i Västerbotten”

Diarienummer RUN 158-2026

Sametinget noterar att naturbaserad turism visar på en stark tillväxt och att allt fler konsumenter efterfrågar möjligheter att vistas i naturen. Detta kan bidra till regional utveckling och ökad förståelse för natur- och kulturvärden. Strategin lyfter också fram att Västerbotten är en del av Sápmi och att det finns särskilda åtaganden avseende skyddet av den samiska befolkningens kulturella och språkliga gemenskap.

Turism- och upplevelseindustrin växer både lokalt och globalt. Även den samiska besöksnäringen har stor utvecklingspotential genom att den av besökare uppfattas som genuin och äkta. Fiske-, eko-, kultur- och naturturism av hög kvalitet och med hållbarhet och omtanke om naturens resurser i fokus efterfrågas alltmer av besökarna. Genom att värna om det samiska språket, traditionell kunskap *árbediehtu*, den samiska kulturen och samiska traditionella näringar skapas förutsättningar för en hållbar upplevelseturism som bygger på äkthet och genuina värden. Utvecklingen av den samiska turismen i Sápmi kan ge positiva effekter för enskilda samer, samebyar, samiskt gårdsbruk och glesbygdsbor i allmänhet. Turistverksamhet som styrs av samer ger dessutom tillfällen till vederhäftig information och upplevelser om samerna och samisk kultur.

En stor tillväxtpotential ligger i samisk mat och duodji/vätnoe kopplad till utveckling av varor, produkter, tjänster inom turismen. Inom kunskapsturism är maten en del av aktiviteterna som till exempel att lära sig att förstå samisk matlagning, samiska matupplevelser och samisk livsmiljö. Samisk mat och samisk turism kan bli ett starkt varumärke genom kvalitetsmärkning och bättre strategisk marknadsföring. Genom samverkan i alla led och strategisk marknadsföring av samisk upplevelseturism kan

ČUJUHUS/ADRESS
Box 90
981 22 GIRON/KIRUNA

BESÖKSADRESS
Adolf Hedinsvägen 58

TELEFOVDNA/TELEFON
0980 – 780 30 (vx)
ORG.NR.
202100-4573

E-BOASTA/E-POST
kansli@sametinget.se

www.sametinget.se

tillväxten och lönsamheten för redan verksamma samiska turistföretag öka samtidigt som nya samiska turistföretag kan etableras.[1]

Strategin behöver dock även belysa de samiska markrättigheterna eller behovet av att värna rennäringens förutsättningar. Rennäringen är en grundläggande förutsättning för samisk kultur och ett levande samiskt samhälle. Den ökande naturturismen kan medföra påverkan på renskötseln genom störningar i betesområden, flyttleder och andra funktionellt viktiga områden. För att strategin ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling bör samiska rättigheter, markanvändningsfrågor och rennäringens behov tydligare integreras i det fortsatta arbetet.

I Sametingets yttrande har avdelningschef Ingela Nilsson beslutat efter föredragning av samhällsplanerare Brita Iren Thomasson avdelningen Samiska näringar.

[1] Näringspolitiskt handlingsprogram, Sametinget

ČUJUHUS/ADRESS
Box 90
981 22 GIRON/KIRUNA

BESÖKSADRESS
Adolf Hedinsvägen 58

TELEFOVDNA/TELEFON
0980 – 780 30 (vx)
ORG.NR.
202100-4573

E-BOASTA/E-POST
kansli@sametinget.se

www.sametinget.se